

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Zdravotní plány - vývoj metodiky (2007-2009)

Praha, ČLS JEP, 22. dubna 2009

15^{let}

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

OSN-WHO: Mezinárodní akreditace NSZM

V. fáze
Projektu Zdravé město WHO

Ceny MV za kvalitu veřejné správy

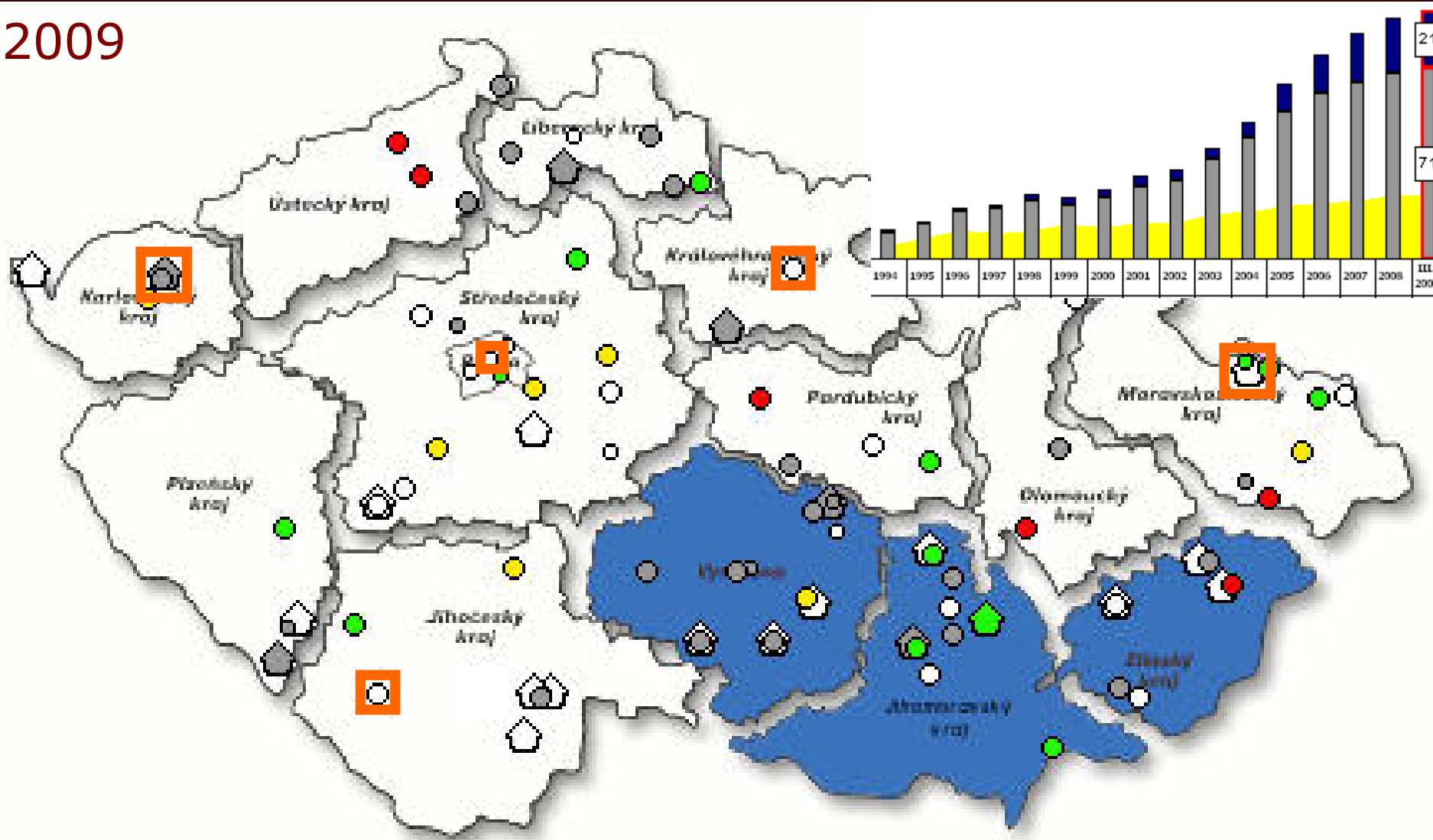
2009

Zdravá města, obce, regiony v ČR

2009

92 členů (města, kraje, mikroregiony, obce) – **32%** obyvatel ČR

Z D R A V Á M Ě S T A , O B C E A R E G I O N Y Č R

ROZHOVOR

**Rozhovor
s místostarostou Zdravého
města Chrudim a politikem
Projektu Zdravé město
a místní Agendy21
Mgr. Petrem Řezníčkem**

Slova burcují, příklady táhnou

Chrudim společně s dalšími Zdravými městy nedávno získala významné ocenění od Ministerstva vnitra. Můžete zmínit, čím si ho

Říká se, že slova učí a příklady táhnou. Co byste poradil kolegům a kolegyním, kteří by chtěli následovat příkladu Chrudimi?

Verba movent, exempla trahunt - slova burcují, příklady táhnou. Slova jsou o tom, že vám někdo něco říká o kvalitě práce, o spolupráci s veřejností apod. Zkuste to a uvidíte, zda se stanete příkladem. Pokud vám může pomoci v začátku Národní síť Zdravých měst, tak se na ni s důvěrou obraťte. My to učinili také. Nenechte se ničím odradit, pokud chcete dobře sloužit svým občanům.

TÉMA MĚSÍCE: „KVALITA VEŘEJNÉ SPRÁVY“

Kvalita života a její dlouhodobá udržitelnost jsou v dnešní společnosti velmi frekventovanými pojmy. Často se můžeme setkat s názorem, že

CHRUDIM: Učíme se zdravě sedět a cvičit

STRUČNÁ ANOTACE

Hlavním záměrem projektu je zavedením účinného pohybového programu do škol a tím přispět k prevenci vadného držení těla jako rizikového faktoru, podchycení zájmu dětí o pohyb, zejména formou her, motivačního a zábavného cvičení, zvyšování zdatnosti a fyzické kondice.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název obce/města /regionu: Chrudim
Příjmení, jméno: Trunečková Šárka
Organizace: město Chrudim
E-mail: sarka.trunekova@chrudim-city.cz
Telefon: 469 645 260, 737 770 811
Téma: 3.h vzdělávání a osvěta ke zdraví (programy, akce a kampaně)

POPIS A VÝSTUPY

Čeho se podařilo v rámci vašich aktivit/projektů dosáhnout? Hlavním záměrem projektu je zavedením účinného pohybového programu do škol a tím přispět k prevenci vadného držení těla jako rizikového faktoru, podchycení zájmu dětí o pohyb, zejména formou her, motivačního a zábavného cvičení, zvyšování zdatnosti a fyzické kondice. Po úvodním metodické proškolení pedagogů MUDr. V.Filipovou ze Zdravotního ústavu v Kolíně byly na zapojená zařízení dodány malé balanční míče - overbally. Ty byly poté ve školách (mateřských i základních) využívány v rámci hodin (při sezení dětí v lavicích), tělovýchovných chvilkách, tělesné výchově apod. Při realizaci projekt je třeba připravit i místa na odkládání míčů - sítě, stojany apod.

Začátek aktivity: 01.01.2004

www.dobrapraxe.cz
[85 příkladů z 35 míst v ČR]

A. MÍSTNÍ SYSTÉM ŘÍZENÍ A KOMUNIKACE

Strategické plánování, řízení a komunikace

Agenda 21, koncepce UR, zapojení veřejnosti

Kvalita ve veřejné správě (úřady, území)
propojování metod kvality v úřadech, MA21

Informační a znalostní společnost
info-technologie a systémy ve veřejné správě

B. KONKRÉTNÍ TÉMATA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

2007: Udržitelná a bezpečná doprava

2008: Udržitelná energetika, zdroje a úspory

2010: Plánování a řízení pro zdraví
Zdraví 21, zdravotní plány a politiky, HIA

2011: Udržitelná spotřeba a výroba

Setkání členů NSZM

„Učící a učící se“

Litoměřice / Praha
březen, duben 2009

Předávání zkušeností **Škola NSZM**

**Jihlava / Tábor / Kopřivnice
2009**

Společné kampaně Zdravých měst, obcí a regionů

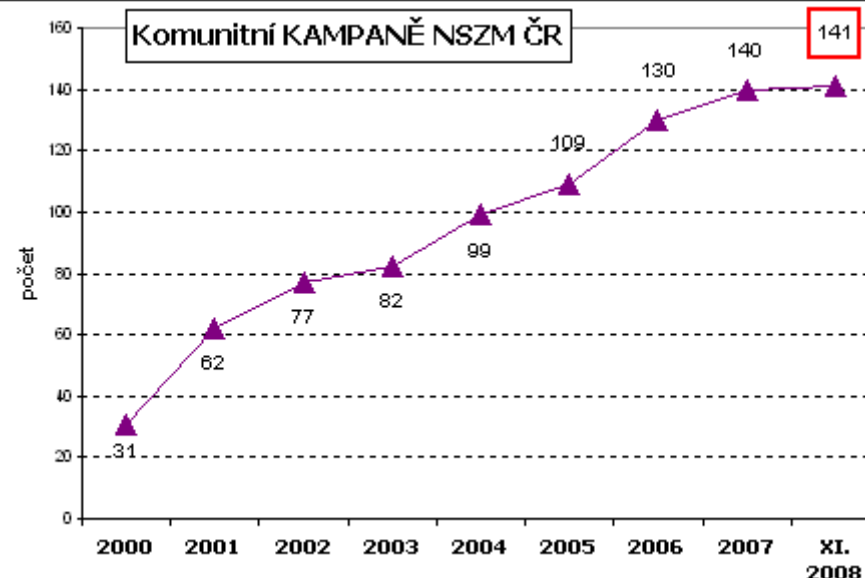
❖ **DEN ZEMĚ**
22. dubna

❖ **MEZINÁRODNÍ DEN
BEZ TABÁKU**
31. května

❖ **NÁRODNÍ DNY
BEZ ÚRAZŮ**
4. až 15. června

❖ **EVROPSKÝ TÝDEN
MOBILITY**
16. až 22. září

❖ **DNY ZDRAVÍ**
4. až 17. října

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ

Největší problémy očima lidí - "10P"

„Zábavně o stáří“ s Alešem Cibulkou a Vladimírem Hronem

Příbram
/ Č. Lípa
009

MANUÁL

pro zdravotní plán města

Pracovní skupina
při Ministerstvu zdravotnictví

Zdravotní plány dle metodiky PS MZ

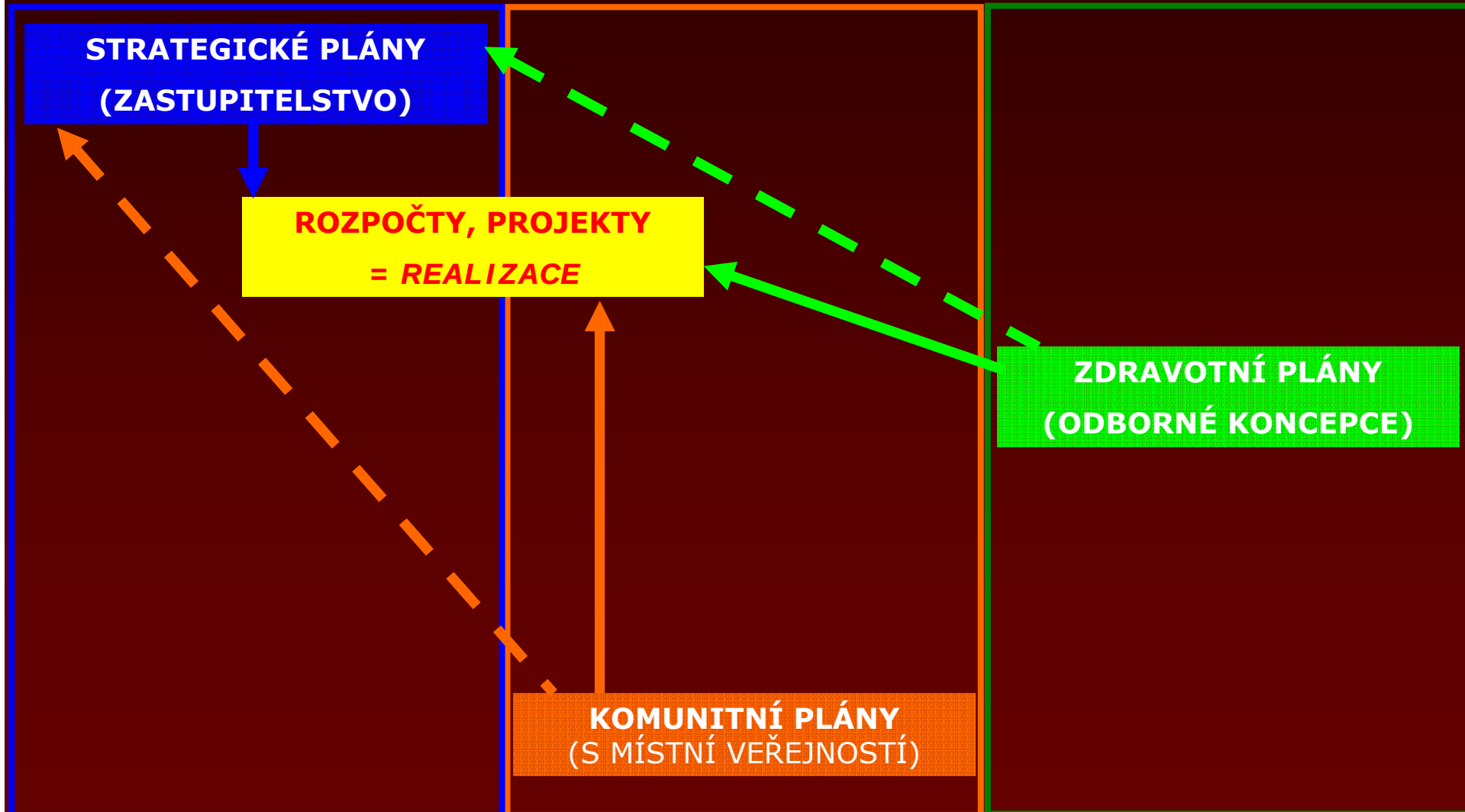

- **PRACOVNÍ SKUPINA MZ**
(WHO, MZ, SZÚ, ÚZIS, KHS, NSZM ad.)
... odborná příprava, metodické vedení
- **ODBORNÁ SETKÁNÍ, KONZULTACE**
- **PŘÍPRAVA ZDRAVOTNÍCH PLÁNŮ**
dle zájmu měst a krajů

Rozvoj města / Zdravotní plán

Propojení procesů + dokumentace

DataPlán

Celostátní info-systém veřejné správy

Zdraví 21

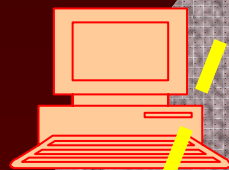
SUR ČR

HEALTH 21

**ČSÚ
ÚZIS**

MZ

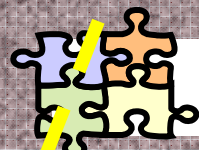
**RZŽP,
RVUR**

WHO CZ

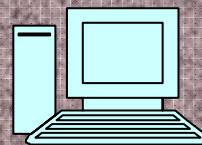
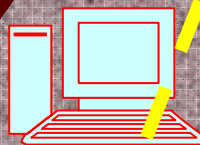
WHO/EU

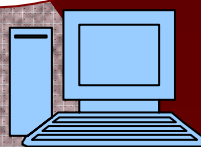
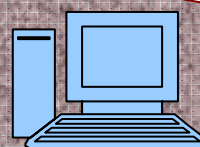
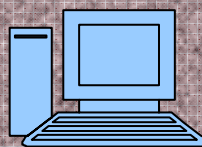
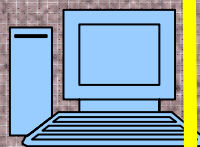
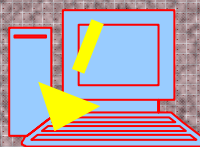
DataPlán

- strategie
- zdrav. plány
- rozpočty
- aktivity
- projekty
- indikátory

**úroveň
krajů**

**úroveň
měst**

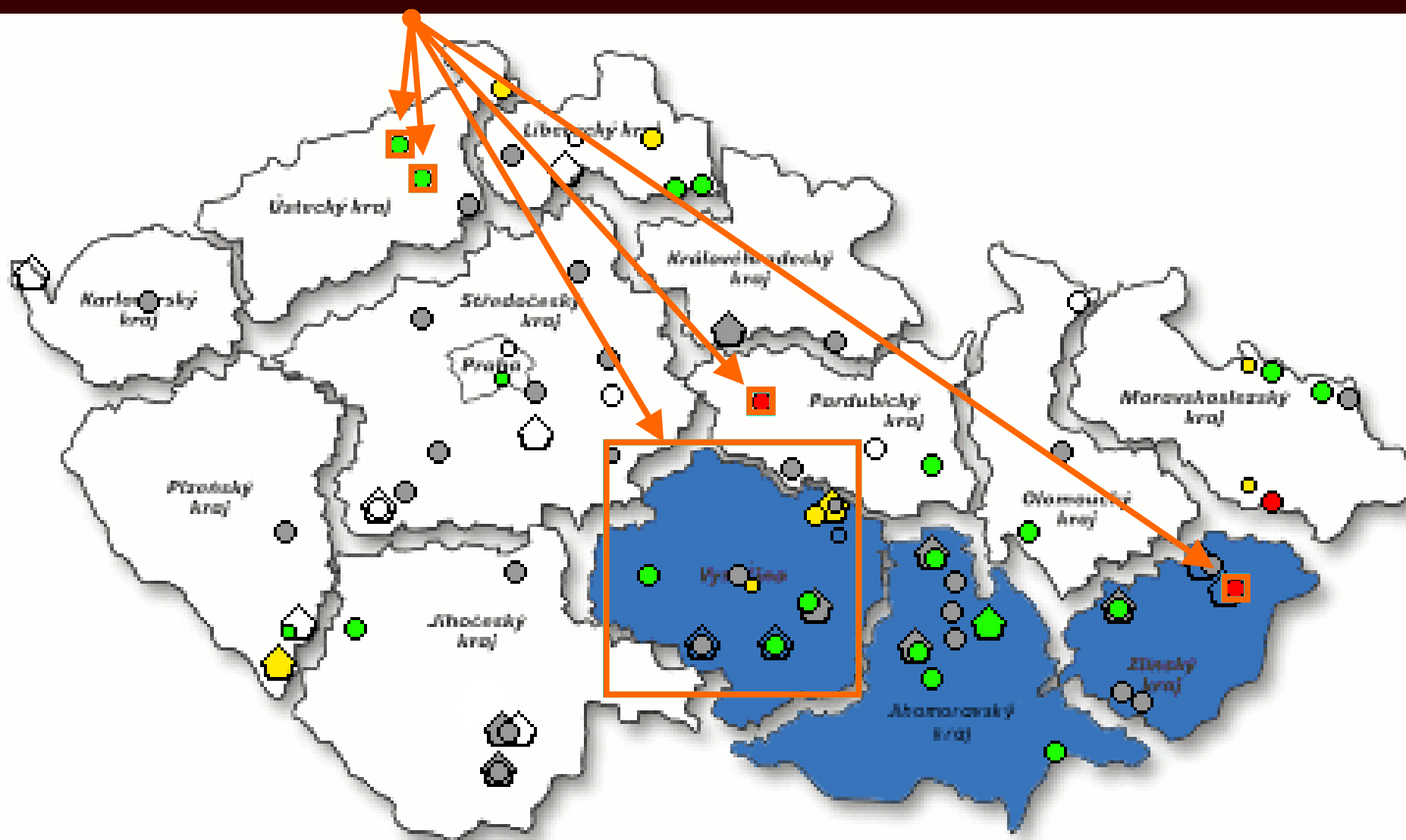
NSZM

NSZM ČR

Zdravotní plány

Pilotní fáze (2007-2008)

Zdravotní plány

Postup 2007-2008

Pravidelné semináře a Sekce
pod záštitou MZ a za podpory SZÚ

Zdravotní plán – krok 1.

ANALÝZA, STANOVENÍ PRIORIT

- > zpracování Analýzy zdravotního stavu (sada indikátorů)
- > týmová interpretace Analýzy
- > stanovení prioritních cílů (dle cílů Zdraví 21)

1. Úvod

Zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva naléhavě doporučuje zdravotně politický program Světové zdravotnické organizace „Zdraví pro všechny v 21 století“ i usnesení vlády ČR č. 1046 z 30. 10. 2002 „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR“.

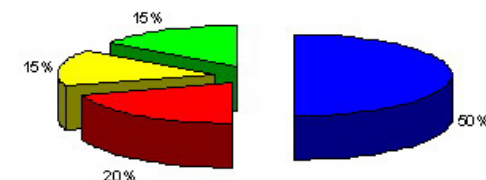
Je zapotřebí si uvědomit, že se zdraví týká nejen člověka samotného, ale i okoloňného prostředí, je tedy výslednicí vzájemných vztahů mezi organizmem, psychikou a osobností jednotlivce a mezi životním prostředím, které ho obklopuje. Lidé si mohou své zdraví vlastním jednáním nejen posílit, ale i poškodit. O zdraví každého jedince je nezbytné pečovat už od jeho narození, neboť stále platí, že prevence je levnější než léčba.

Tato studie je zaměřena na základní demografické údaje, které mohou poskytnout přehled o zdravotním stavu obyvatel města Ústí nad Labem ve srovnání s ostatními obyvateli okresu Ústí nad Labem a dalších okresů Ústeckého kraje. Hlavním cílem této práce je podat stručnou informaci o stavu zdraví obyvatel Ústí nad Labem vytvořením demografického obrazu s porovnáním rozdílů v rámci Ústeckého kraje. V případě zjištění výrazných rozdílů na ně upozornit a snažit se objasnit příčinu vzniku i možné důsledky. Pro porovnávání údajů jsme použili metody standardizace pro vybučení vlivu rozdílného složení obyvatelstva porovnávaných území.

Cílem je analýza:

- stavu, vývoje a struktury obyvatel města Ústí nad Labem, střední délky života
- standardizované úmrtnosti, jejích příčin
- nemocnosti – kardiovaskulárních onemocnění, novotvarů, diabetu
- pracovní neschopnosti, nemocí z povolání
- incidence vybraných infekčních onemocnění

Je známo, že každá nemoc má několik příčin, kromě nich může být přítomna i řada podmínek, bez kterých by nemoc jinak nevznikla. Soubor osobních, sociálních, ekonomických a environmentálních faktorů, ovlivňujících zdravotní stav jedince nebo společnosti nazýváme determinanty zdraví. Celkové zdraví je pak výsledkem složitého působení mnoha determinant, které se mohou navzájem ovlivňovat, svůj účinek dokonce potencovat. Proto je nutno sledovat nejen jednotlivé faktory související s životním stylem jedince a jeho chováním ve vztahu ke zdraví, ale též široké spektrum sociálních aspektů, které tvoří životní podmínky a ovlivňují zdraví.

Indikátory zdravotního stavu

Základní sada

Oblast / Měřítko / Indikátor	Frekvence měření	Dostupnost dat	Zdroj dat
------------------------------	------------------	----------------	-----------

1. DÉLKA ŽIVOTA

1.1. Střední délka života	5 let	Okres	ČSÚ, ÚZIS
1.1.1. Střední délka života při narození – muži, ženy			

2. ÚMRTNOST

2.1. Úmrtnost celková (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
2.1.1. Úmrtnost celková			
2.2. Úmrtnost dle příčin (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
2.2.1. Nemoci oběhové soustavy		Okres, město	
2.2.2. Novotvary		Okres, město	
2.2.3. Poranění (úrazy) a otravy		Okres, město	
2.2.4. Úmyslné sebepoškození (sebevraždy)		Okres	

3. NEMOCNOST

3.1. Hospitalizace v nemocnicích (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)	1 rok	Okres, město	ÚZIS
3.1.1. Počet případů hospitalizace celkem			
3.1.2. Nemoci oběhové soustavy			
3.1.3. Novotvary			
3.1.4. Poranění (úrazy) a otravy			
3.2. Incidence novotvarů	1 rok	Okres, město	ÚZIS
3.2.1. Incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ celkem bez dg. C44 (standardizovaná – na evropskou standardní populaci)			
3.3. Incidence vybraných infekčních onemocnění*	1 rok	Okres	KHS, SZÚ
3.3.1. Sexuálně přenosné infekce			
3.3.1.1. Syfilis			
3.3.1.2. Kapavka			
3.3.2. Tuberkulóza			
3.3.3. Akutní průjemová onemocnění (salmonelóza, kampylobakteriíóza)			
3.3.4. Virové hepatitidy (A,B,C)			

Indikátory zdravotního stavu

Porovnání v systému DataPlán

Základní

MUNICIPALITY

Města/obce
Mikroregiony
Spádová území
Kraje

DOKUMENTY

Česká republika
Mezinárodní

INDIKÁTORY

Doprava
Zdraví
Energetika

Ostatní

ASOCIACE NSZM

Členové NSZM

Editace

Terminál

DataPlán NSZM
podpořen ze zdrojů:

Indikátory ke Společnému tématu – „Zdravotní stav obyvatelstva“

1. Délka života

1.1. Střední délka života

1.1.1 Střední délka života při narození – muži

Průměrný počet let, zbývajících do konce života osobě x-leté, nezmění-li se řád vymírání (Data pro OKRES) [i](#)

Jednotka: [roky]

Municipalita	2000	2005	2010	2015
Chrudim	71,3	72,2		
Ústí nad Labem	69,8	70,7		
Litoměřice	69,7	71,0		
Vsetín	70,4	71,5		

1.1.2. Střední délka života při narození – ženy

Průměrný počet let, zbývajících do konce života osobě x-leté, nezmění-li se řád vymírání (Data pro OKRES) [i](#)

Jednotka: [roky]

Municipalita	2000	2005	2010	2015
Chrudim	78,3	78,9		
Ústí nad Labem	76,7	77,8		
Litoměřice	76,6	77,5		
Vsetín	77,9	79,3		

www.dataplan.info/indikatory/zdravi

2.1. Úmrtnost celková

Profil zdraví města

Brno, Třebíč, Chrudim, kraje ..

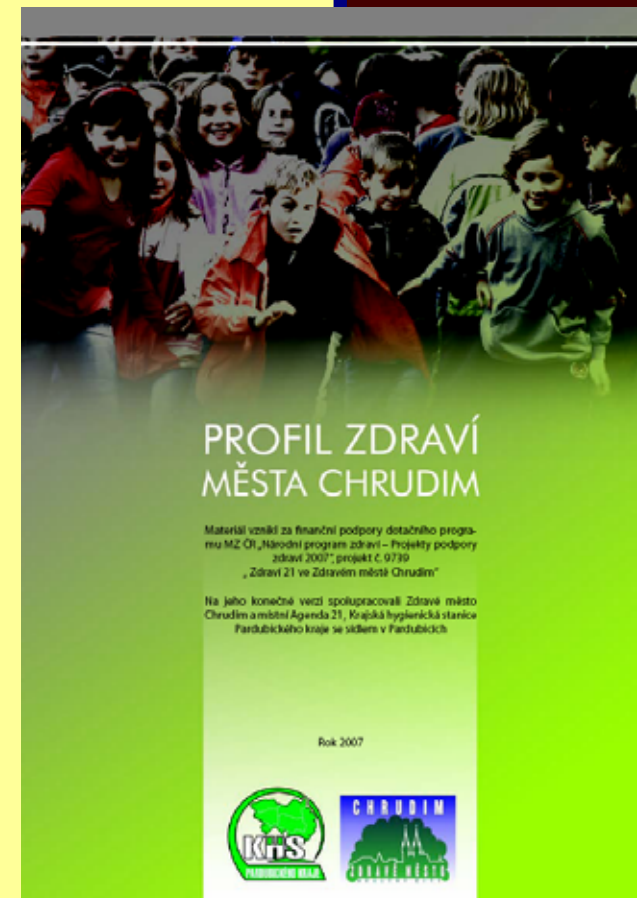
PROFIL ZDRAVÍ

= publikace

1. Analýza zdravotního stavu
(sada indikátorů)
2. Komunitní plán zdraví
3. Sociologický průzkum, anketa
4. Demografie

==

5. Analýza podmínek pro zdraví

Zdravotní plán – krok 2.

PROGRAMOVÁ ČÁST

- > rozpracování priorit manažerskými metodami, (vč. vlastních ukazatelů)

- > formulace: opatření projektů aktivit

STRUKTURA ZDRAVOTNÍHO PLÁNU ZDRAVÉHO MĚSTA Chrudim

(projednáno v Zastupitelstvu města)

Priorita 1: Zdraví mladých			
Cíle:	1.1.	Bude aktivně podporováno nekouření mladých	
	Skupiny aktivit:	1.1.1.	vytvářet nekuřácké prostředí ve společném stravování
		1.1.2.	zaměřit se na edukaci dětí a mládeže v prevenci kouření
		1.1.3.	realizovat preventivní programy - kouření, alkohol, drogy
	Aktivity	My nechceme kouřit ani pasivně	
		Normální je nekouřit	
		Kouření a já	
	1.2.	Bude řešena problematika "mládež a výživa"	
	Skupiny aktivit:	1.2.1.	realizovat programy a aktivity k tématu výživy mládeže
	Aktivity	přednášky na ZŠ a SŠ na téma výživa, pohyb, kouření	
		činnost poraden	
	1.3.	Budou posíleny příležitosti pro pohybové aktivity mládeže	
	Skupiny aktivit:	1.4.1.	
	Aktivity		
Návrhy indikátorů:	Dotazníkový průzkum o kouření na ZŠ, SŠ v Chrudimi		

Zdravotní plány

Příprava 2007-2008

PILOTNÍ OVĚŘENÍ:

4 města + 1 kraj

... testování navržených postupů
v „terénu“

Zdravotní plánu – krok 3. SCHVÁLENÍ a REALIZACE

- > politické schválení
(zastupitelstvo)
 - > organizační zabezpečení
(místní tým)
 - > realizace projektů, aktivit
-
- >> cyklus řízení
(vyhodnocování, aktualizace)

MANUÁL PRO ZDRAVOTNÍ PLÁN MĚSTA

metodický materiál

Pracovní skupiny pro zdravotní plány a politiky
při Ministerstvu zdravotnictví

Obsah:

1. Úvod do problematiky
2. Indikátory zdravotního stavu
3. Postup práce na Zdravotním plánu
4. Informace, zkušenosti, inspirace

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Další kroky ...

výzva dalším zájemcům
(města, kraje)

sledování indikátorů

metodická pomoc v místě
(spolupráce KHS, SZÚ a NSZM)

KONTAKT

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Petr Švec
Národní síť Zdravých měst ČR

E: svec@nszm.cz

M: 602 500 639

W: **www.zdravamesta.cz**

Děkuji Vám za pozornost.